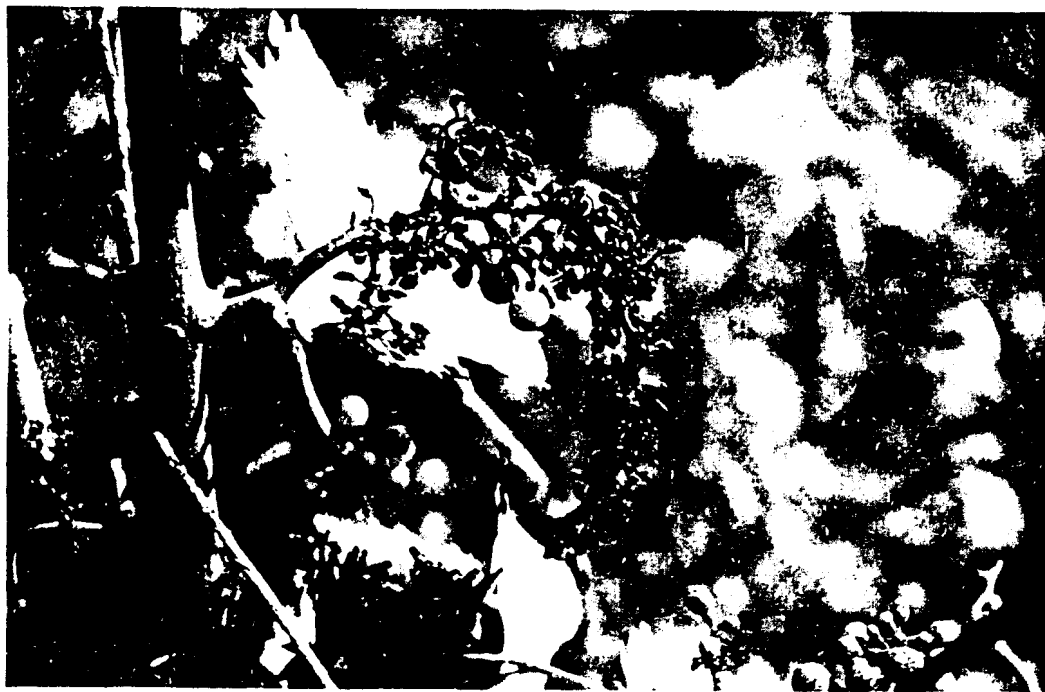

NTN '92

NÖVÉNYVÉDELMI TUDOMÁNYOS NAPOK

A DIACHEA LEUCOPODIA /BULLIARD/ ROSTAFINSKI NYÁLKAGOMBA KÁRTÉTELE
SZAMÓCÁBAN

TÓTH ELEMÉR - KÖVICS GYÜRGY - TÓTH OSZKÁR

Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Kar,
Növényvédelmi Tanszék, Debrecen

Debrecen-Józsa kertvárosban a szamócapalánta előállító szakcsoport ültetvényében 1991. tavaszán korábbról nem ismert kártétel jelentkezett. A szamóca levelein 1 - 3 cm átmérőjű, határozatlan alakú, piszkosfehér, elporló felületű, alatta feketés színű kocsonyás, később szárazzá váló képleteket figyeltünk meg, amelyek madárürülékhez hasonlíthatók. A lefedett levelek és tövek öszre részben elpusztultak. A nyár folyamán a levélleveleken, -lemezeken, indákon, de még a gyümölcsökön is, továbbá az ültetvényben előforduló gyomnövényeken /*Convolvulus arvensis*, *Comiza canadensis*/, PVC öntözőcsövön nagy számban keletkeztek jellegzetes, fehér nyéllel rendelkező, acélkék-fekete színű, hengeres termőtestek. Megállapítottuk, hogy a fenti képletek a *Diachea leucopodia* nyálkagomba csupasz plazmatömegéből alakult plazmodiokarpiumok, illetve nyeles sporangiumok. Ez a nyálkagomba faj szaprofiton szervezet, elhalt szerves anyagokon, baktériumok és más mikroorganizmusok elfogyasztásával táplálkozik. Kártétele a lefedett növényi részek elpusztításában, illetve a gyümölcs piaci értékének lerontásában jelentkezik. A nyálkagomba áttelelő kitartó spórái kétflagellumú zoospórákká, majd mozgó, kocsonyás plazmódiummá fejlődnek, leginkább a talaj felső rétegében növekednek, de meleg, nedves időben a felszínre jönnek és az alacsonyabb vegetációra rákúsznak, ott a száraz, fekete spórák halmazát tartalmazó plazmodiokarpiummá alakulnak. A 0,7 - 1 mm nagyságú sporangium alul kiszélesedő nyele és kolumellája meszet tartalmaz, a sporangiumban lilás-barna, aprón szemcsés spórák keletkeznek. A károsított ültetvényben a megfigyelés évében peszticides kezelést nem végeztek, a levélbetegségek elleni szokásos fungicidek /pl.kaptán, folpet/ a *Diachea leucopodia* ellen hatékonyak, de külön védekezés rendszerint nem szükséges.